

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. TARAFSIZLIK KAVRAMI VE DEVLET BAŞKANININ TARAFSIZLIĞINA KURAMSAL BAKIŞ	13
1.1. TARAFSIZLIK (NEUTRALİTY/ IMPARTIALİTY) KAVRAMI	13
1.1.1. Siyasi Tarafsızlık	18
1.1.2. Hukuki Tarafsızlık (Legal Impartiality) ve Yargısal Tarafsızlık (Impartiality Of The Judiciary)	23
1.1.3. Yönetmel Tarafsızlık.....	26
1.2. DEVLET BAŞKANININ TARAFSIZLIĞI İLKESİ	34
1.2.1. Hükümet ve Parlamento İlişkileri Bakımından Devlet Başkanının Tarafsızlığı İlkesi.....	39
1.2.2. Toplumun Fikir Hayatı ile İlişkileri Bakımından Devlet Başkanının Tarafsızlığı İlkesi.....	40
1.3. TARAFSIZLIK İLKESİNİN ANAYASAL UNSURLARI.....	41
1.3.1. Tarafsızlık İlkesinin Ölçütleri	44

1.3.1.1. Nesnellik	44
1.3.1.2. Açıklık/ Açık Fikirlilik	44
1.3.1.3. Hoşgörü	45
1.3.1.4. Çoğulculuk.....	46
1.3.1.5. Demokratik Toplum.....	47
1.3.2. Maddi (Objektif) /Normatif Unsurlar.....	48
1.3.2.1. Anayasaya ve Devlete Bağlılık.....	48
1.3.2.2. Eşit Davranma Yükümlülüğü.....	48
1.3.2.3. Hukuka Bağlı Olma	49
1.3.3. Manevi (Subjektif) Unsurlar	50
1.3.3.1. İnanç Unsuru/ Anayasal Yemin.....	50
1.3.3.2. Davranış Unsuru: Eylemsel Tarafsızlık	54
1.4. TARAFSIZLIK İLKESİNİN GÜVENCELERİ	57
1.4.1. Görevde Kalma Güvencesi.....	57
1.4.2. Siyasi Meşruiyet	60
1.4.3. Yargısal Bağışıklık.....	63
1.5. HÜKÜMET SİSTEMLERİNE GÖRE DEVLET BAŞKANININ TARAFSIZLIĞI İLKESİ.....	64
1.5.1. Parlamenter Sistemde Devlet Başkanının Tarafsızlığı İlkesi	65
1.5.1.1. Meşruti Monarşilerde	68
1.5.1.2. Cumhuriyetlerde	71
1.5.1.3. Parlamenter Sistem ve Devlet Başkanı	72
1.5.1.3.1. Yumuşak Kuvvetler Ayrılığı	72
1.5.1.3.2. Yasama ve Yürütme Organları Arasında “Hukuki eşitlik” ve Denge	73
1.5.1.4. Devlet Başkanının Tarafsızlığı İlkesi	76
1.5.2. Başkanlık Sisteminde Devlet Başkanının Tarafsızlığı İlkesi	80
1.5.3. Yarı Başkanlık Sisteminde Devlet Başkanının Tarafsızlığı İlkesi	87

İKİNCİ BÖLÜM

2. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASALARINDA CUMHURBAŞKANININ TARAFSIZLIĞI İLKESİ VE TARTIŞMALARI.....	91
2.1. 1982 ANAYASASI ÖNCESİ CUMHURBAŞKANININ TARAFSIZLIĞI İLKESİ	91
2.1.1. 1924 Anayasasında Tarafsızlık İlkesi.....	92
2.1.2. 1961 Anayasasında Tarafsızlık İlkesi.....	93
2.2. 1982 ANAYASASINDA CUMHURBAŞKANININ TARAFSIZLIĞI İLKESİ	94
2.2.1. 1982 Anayasasında Cumhurbaşkanının Tarafsızlığını Öngören Hükümler.....	94
2.2.1.1. Cumhurbaşkanının Partisi İle İlişğinin Kesilmesi	96
2.2.1.2. Cumhurbaşkanının Seçimi.....	97
2.2.1.2.1. Cumhurbaşkanının Halk Tarafından veya Parlamento Tarafından Seçilmesi ve Tarafsızlığı	102
2.2.1.3. Ant İçmesi /Yemin Metni	106
2.2.1.4. Anayasada Cumhurbaşkanının Sorumluluğuna İlişkin Düzenleme	109
2.2.1.4.1. 2007 Anayasa Değişikliği Öncesi Siyasi Sorumsuzluğu	112
2.2.1.4.2. 2007 Anayasa Değişikliği Sonrası Siyasi Sorumsuzluğu	114
2.2.1.4.3. 2017 Anayasa Değişikliği ile Sorumluluğu.....	115
2.2.1.4.4. Cezai Sorumluluğu	118
2.2.1.4.4.1. Cumhurbaşkanının Görevi İle İlgili Suçlarda Cezai Sorumluluğu	119
a. Vatana İhanet Suçu	120
b. Anayasaya Aykırılık mı Anayasayı İhlal mi?	124

2.2.1.4.4.2. Cumhurbaşkanının Görev Dışında İşlediği (Kişisel) Suçlardan Dolayı Cezai Sorumluluğu	127
2.2.1.4.4.3. Hukuki Sorumluluğu.....	131
2.3. CUMHURBAŞKANININ TARAFSIZLIĞI İLKESİ BAKIMINDAN 2007 ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ.....	132
2.3.1. Halk Tarafından Seçilmesi ve Tarafsızlığı	132
2.3.2. Partiler ile İlişkisi ve Tarafsızlığı	133
2.3.3. İki Defa Seçilmesi ve Tarafsızlığı.....	134
2.3.4. Adaylığı ve Tarafsızlığı.....	135
2.4. CUMHURBAŞKANININ GÖREV VE YETKİ KULLANIRKEN VE TEK BAŞINA YAPTIĞI İŞLEMLERDE TARAFSIZLIĞI.....	136
2.4.1. Görev ve Yetkileri Kullanırken Tarafsızlığı	136
2.4.1.1. Yasama ile İlgili Görev ve Yetkileri ve Yasama Organı Karşısında Tarafsızlığı.....	138
2.4.1.2. Yürütme ile İlgili Görev ve Yetkileri ve Yürütme Organı Karşısında Tarafsızlığı	140
2.4.1.3. Yargı Organı İlgili Görev ve Yetkileri ve Tarafsızlığı.....	144
2.4.2. Tek Başına Yaptığı İşler Bakımından Tarafsızlığı.....	146
2.5. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE CUMHURBAŞKANININ TARAFSIZLIĞI TARTIŞMALARI.....	149

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. TARAFSIZLIK İLKESİ BAĞLAMINDA 2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ VE CUMHURBAŞKANININ DÖNÜŞEN KONUMU	173
3.1. YÜRÜTMENİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİNE GEÇİŞ	173

3.1.1. 2007 Anayasa Değişiklikleri Sonrası Yarı Başkanlık Sistemine Kayıldığı Görüşü.....	178
3.1.1.1. 2007 Anayasa Değişikliği Öncesi Hükümet Sistemi	184
3.1.1.2. 2007 Anayasa Değişikliği Sonrası Hükümet Sistemi	185
3.1.2. Rejim Değişikliği Tartışmaları.....	191
3.1.3. Başkanlık Sistemi Tartışmaları.....	193
3.2. TARAFSIZLIK İLKESİ VE 2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ.....	198
3.2.1. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Demokratik Rejim İlişkisi	202
3.2.1.1. Cumhurbaşkanı ve Yasama Organı	205
3.2.1.2. Cumhurbaşkanı ve Yürütme Organı	207
3.2.1.3. Cumhurbaşkanı ve Yargı Organı	215
3.3. TARAFSIZLIK İLKESİ BAĞLAMINDA CUMHURBAŞKANININ YENİ KONUMU: PARTİLİ CUMHURBAŞKANI.....	218
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	225
KAYNAKÇA	231